

Mythologia, Venise, 1567 - VIII, 17 : [18] De Deucalione

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[114\] : De Deucalione](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VIII

[Mythologia, Francfort, 1581 - VIII, 18 : De Deucalione](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VIII

[Mythologie, Paris, 1627 - VIII, 19 : De Deucalion](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VIII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VIII, 18 : De Deucalion](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - VIII, 17 : [18] De Deucalione, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 14/01/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/934>

Copier

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener Digitalisierungszentrum (MDZ) ,
Res/4 Ant. 50

Format in-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 259v°-261r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Deucalion](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière
modification le 25/11/2024

Mythologiæ

fufcepit, & filias viginti, inter quas fuit Salamin, Harpine, Corétyra, Thebe, Ifmene, Antiope, Oeroc, Cleone, Nemea, Sinope, quam raptam ab Apolline memorant, & in Pontum deportatam, e quo Syrum peperit, qui Syriæ nomen dedit, vt ait Philoftephanus. At Dionyfius in fitu orbis à Ioue raptâ fuiffe Sinopen ita fcripfit;

Ἡ ἑστὶ Σινὸς ὅντι δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἡρώων.

ἡ δὲ Σινὸς ἡρώων ἡρώων ἡρώων ἡρώων.

ἡ δὲ Σινὸς ἡρώων ἡρώων ἡρώων ἡρώων.

ἡ δὲ Σινὸς ἡρώων ἡρώων ἡρώων ἡρώων.

10

Errantem cepit qui Afopida namq; Sinopen,

Quam tristem in regione sua fopiuit, vt illum

Iupiter admonuit correptus amore puellæ.

Inuitam idcirco e patris hanc ceperat agris.

Alii tamen, inter quos fuit Andron Teius, vnâ fuiffe ex Amazonibus Sinopen tradiderunt: alii Martis & Aeginæ filiam. Fuit etiam Aegina, quam Iupiter rapuit, Afopi filia: quam cum ftudiofè quæreret Afopus, nequē vfpîâ inueniret, à Sifypho pacta mercede vt perennem aquam in Acrocorintho pro indicio obtineret, inuenit. Eius indicii pœnas apud inferos luere Sifyphum nonnulli tradiderunt, atque Afopum ipfum cum Iouem inſequeretur

20

fulmine percuſſum fuiffe, vt ait Callimachus. Fuit enim Afopus Thebanorum fluuius, qui ſuos fontes habuit in Arxihyæ, Trachiniamque Solum vocatam præterfluebat: qui cum fulmine iſtus fuiſſet remiſſus eſt in ſua fluenta, & diu poſtea carbonẽs deuehere ſuevit, vt ait Apollod. libro tertio. Ab hoc fluuio regio vniuerſa in agro Thebano iuxta Citharonem montem Afopia vocata fuit, vt eſt apud Stra. libro nono. Pausanias ſcripſit in Corinthiacis Afopum amnem in finibus Phliſiorum ſuos ortus habuiſſe, qui per Sicyoniorũ agrum lapſus in mare intrat iuxta Corinthum. Atqui cum multi fuerint Afopi, rationi conuenit & varias regiones, & varios ortus illis fuiſſe aſſignatos. At finxerunt antiqui Afopum fuiſſe hominem, cui actio-

30

nes iſtas tribuerunt. Alii hominem fuiſſe vere crediderunt; qui, quoniâ terram forte excavans Afopi fluuii fontes reperiffet, obtinuit vt fluuius de ſuo nomine diceretur. Aiunt hunc fuiſſe Iouis, vel Neptuni, vel Oceani filium, quod ex ære in aquam verſo, oriantur flumina, vt ait Ariſtor. in Meteor. vel quod mare principium eſt omnium fluuiorum. Huius filiz multæ dicuntur, quæ ſunt vel riui, vel aquarum proprietates, quæ multa nomina ſortitæ ſunt. Fabulantur illum rapta filia fuiſſe fulmine percuſſum cum Iouem inſequeretur, quia ſiccitas cœli & calor iam riuos exiccauerat, & cum ipſe fluuius extenuatus in vapores verteretur, Iouem inſequebatur, & ob calorem prope exiccatus fulmine dicitur percuſſus. Fuit enim maxima ſiccitas aliquando in agro Thebano & in Aegina, quare locus datus eſt fabulæ. At nunc de Deucalione dicamus.

40

De Deucalione,

cap. XVII.

Deucaſionis diluuium, & aquarum copia, quæ fuerit, nemini obſcura eſt; at cur illud diluuium ita factum fit, pauci omnino tradiderunt: ſed nos vt in cæteriis conſueuimus, hoc etiam explicemus. Fuit Deucalio Prometheus filius, vt ſcripſit libro 3. Apollonius;

Cris

*Ἰθάκη σπρονθὺς
ἱερὸν αἶματι τῶν Δευκαλίωνος .*
hic namq; Prometheus
Filius Iapeti clarum edit Deucalionem.
At Hom. lib. v. Iliad. Deucalionem Minois filium fuisse inquit in his;

Μίνως αὖ τόνδε ἀνέστη Δευκαλίωνα .
Edidit hinc Minos præclarum Deucalionem.

Hellanicus vero Promethei & Clymenes filium fuisse scripsit, Hesiod. Prometheus & Pandoræ, quod etiam Strabo testatur libro nono. Alii Minois & Paliphaes, alii Asterii & Cretæ. Hi enim Minois recensentur; Castreus, Deucalion, Glaucus, Androgeus ab Apollodoro: filia Hecale, Xenodice, Ariadna, Phædra. Istud autem accidit, ut varii parentes Deucalionis dicantur fuisse, non solum quod ob antiquitatem rei dissentiunt scriptores, sed etiam quia diuersi fuerunt Deucaliones, cum tamen omnia de vno Promethei filio dicantur. Hic habitauit in Cydno Locridis, ut ait Strabo lib. 9. ubi planities fuit fertilissima inter Cydnum & Opuntem, ut ait Apollon. lib. 3.

*Ἰθάκη σπρονθὺς σπρονθὺς ἦναι γαῖαν,
σπρονθὺς ἰσχυροῦσι καὶ ἰσχυτοῖς . Ἰθάκη σπρονθὺς
ἱερὸν αἶματι τῶν Δευκαλίωνος .*
Est tellus quædam circundata montibus altis
Irrigua atq; ferax herbarum . hic namq; Prometheus
Filius Iapeti clarum edit Deucalionem .

Lucianus in Dea Syria Deucalionem Scytham fuisse inquit illum, sub quo fuit dilunium, his verbis; *ὁ μὲν δὲ σπρονθὺς Δευκαλίωνα τὸν ταυτικὸν ἡρὸς ἡσυχίας ἀνέστη, τὸν Δευκαλίωνα, ἐπὶ τῷ πρὸ σπρονθὺς ἀναστρέφοντι .* Multi sanè Scytham Deucalionem facellum hoc erexisse inquit, eum inquam Deucalionem, cuius tempore multa fuit inundatio. At Paus. in Artici Iouis Olympii templum fuisse vetustissimum Athenis scribit a Deucalione extructum, & ipsum Deucalionem habitasse Athenis, cuius etiam sepulchrum fuit Athenis non longe ab illo templo. Hunc imperasse Thessaliæ constat, quem etiam Regem ita appellauit Herodo. in Clio; *ἐπὶ μὲν γὰρ Δευκαλίωνα βασιλεῦς, ἐπὶ τῷ φθιώτι .* Tempore Regis Deucalionis Phthiotim habitabat. Hic Pyrrham habuit uxorem Pandoræ & Epimethei filiam, ut ait Proclus, de cuius nomine vocata fuit Thessalia primum Pyrrha, ut testatur in his carminibus Rhianus;

*Πύρρην δὲ πῦρ τεσσαρὶ πάλαι τερσὶ καλίστα
Πύρρην Δευκαλίωνα ἀπ' ἀρχαίης ἀλύχου .
Ἀμύνῃ δὲ πῦρ ἀφ' αἵματος, ἔρην πλάσσει
ἐν αὐτῷ φέρωντι οἶον, ἐπ' αὖ τῶν Διαγαλίωνος .
τῷ δ' αὖτ' Διαγαλίῳ καὶ μεταφασίαν .*
Hanc Pyrrham dixere patres de nomine Pyrrhæ,
Vxor prisca fuit quæ magni Deucalionis .
Aemonia est & rursus ab Aemone dicta Pelasgi,
Quem clarum genuit natum : hic at Thessalonæum;
a quo Thessalici populi sunt inde vocati .

Dictus est Deucalion Hellenem, qui nomen dedit Græciæ, filium habuisse, & Amphistyonem, & Melantho, cuius ex Neptuno filius Delphus Delphis nomen dedit, ut scripsit Euphorion. Memorix prodidit Andro Teius magnæ sceleratorum hominum frequentiam fuisse Deucalionis tempore, cum frequens

Mythologia

quentes omnino essent homines ubique, Est enim illa consuetudo, ut, cum difficilior in magna multitudine viuatur, difficultas victus & astutiores, & peiores homines efficiat. Nam fames neque Deorum religionem, neque maiestatem legum, neque auctoritatem principum veretur, quare omnia scelerum genera per annonæ difficultatem oriuntur. Hinc nascitur Deorum indignatio, & acerbitas bellorum, qualia fuerunt Iouis consilio & Oedipodis & Priami tempore cum vniuersus propè terrarum orbis his bellis exarserit. Inde Iouis eiusdem consilio grauissimæ exortæ sunt pestilentie ad deleudas sceleratas nationes, quare Furie solio Iouis assidue dictæ sunt. Et enim eadem ciuitatum, quæ corporum etiam singulorum hominum natura, ut cū multis malis hominibus, tanquam noxiis humoribus, repleta fuerint, diuina ira statuente prouidentia per aliquas calamitates expurgentur, cum nihil humanum in summo vertice diu consistere possit, & proxima sit semper peccatorum eximie magnitudini diuina ultio. Quod autem maxima esset perditorum hominum multitudo, ita significauit Ouidius lib. 1. Metam.

Occidit vna domus, sed non domus vna perire
Digna fuit. quæ terra patet, fera regnat Erinny.
In facinus iurasse putes.

- 20 At vero Deucalion vir bonus & pius habitus est, qui Deorum etiam immortalium primus templa edificauit, & ciuitates condidit, ut ait Apollonius lib. 3.

Ἰωάννης, ὁ πρῶτος ἐκείνους τῶν θεῶν διουκλίσας.

*Et apertis ciuitatibus pñas, xpi i dñpato tuæ
ἀβασίτου, πρῶτος δὲ καὶ αἰετῶναι θεοκλίσας.*

Filius Iapeti clarum edit Deucalionem.

Condidit hic primus vires ac templa Deorum.

Mortales inter primus regnavit & idem.

Cum igitur vitæ integritate, & sanctitate, & erga Deos immortales reuerentia Deucalion & Pyrrha cæteris hominibus præstarent, de quibus ita scripsit Ouid. libro primo;

- 30 Non illo melior quisquam, nec amantior xqui
Vir fuit: aut illa reuerentior vlla Deorum.

In quadam arca, uti monitus fuerat à Prometheus rebus necessariis eò comportatis seruati fuerunt, quam Lucianus in Timone *ἡρώδης* appellauit, at Adron Teius *Ἀδρόν*, vnde Parnassus, quod eo scapha illa appulerit, Larnassus antea dicebatur; deinde mutata prima litera nominatus est Parnassus. Cum terra multos dies sub aquis latuisset, ut experiretur an aquæ decreuissent, & an longe abesset a terra Deucalion, columbam quandam quam secum habebat dicitur emisisse, ut testatur Plutarchus in libello de industria animalium. Id cum sæpius fecisset, eoque citissima eò reuolasset, quia non

- 40 habebat vbi consisteret, intelligebat Deucalion aquas nondum satis decreuisse: verum cum auolasset denique, neque amplius rediisset, intellexit sic cum iam alicubi esse terræ solum, & id non longe abesse quare Deucalion eo cum scapha traiecit, quo egressus cum Pyrrha Themidis oraculum, quæ tunc responsa dabat, adiuit, sciscitaturus quo pacto, si ita Diis placeret, posset humanum genus reparari. Id autem responsum tolerunt ut velatis caputibus ossa matris post se iacerent: quibus diu cogitantibus partim difficilimum, cum omnia limo obducta essent, partim etiam impium dixit responsum visum est, si etiam mortuorum ossa, quæ vbi essent, ne scirent, effodere & munere

& mouere iuberentur. At venit in mentem denique Deucalioni communem omnium matrem & altricem esse terram, cuius ossa iure saxa dici ob duritiē possent: sic autem rem exprefcit Ouid. lib. 1.

Atque ita, si precibus, dixerunt, numina iussis
Vincta remollescunt: si flectitur ira Deorum,
Dic Themis, quæ generis damnum reparabile nostri
Arte sit: & meritis ser opem mitissima rebus.
Mota dea est: sortemq; dedit. discedite templo,
Et velate caput, cinctasque resoluite vestes;
Ossaque post tergum magnæ iactate parentis.
Obstupere diu, ruperq; silentia voce
Pyrrha prior, iussuque Deæ parere recusat.
Detque sibi veniam pavidus rogat ore; pauetq;
Ludere iactatis maternas ossibus umbras.

Nam cum illa audiisset Deucalion statim postea subiunxit;
Magna parens terra est: lapides in corpore terræ
Ossa reor dici. iacere hos post terga iubemur.

Verum hanc rem breuissime complexus est Iuuenalis in prima satyra his carminibus;

Ex quo Deucalion nimbis tollentibus æquor
Nauigio montem ascendit, fortesq; poposcit,
Paulatimque anima caluerunt mollia saxa,
Et maribus nudas ostendit Pyrrha puellas.

Arrhianus tamen in libro secundo rerum Bithynicarum Deucalionem in arcem, locumque eminentiorem tunc Argi confugisse inquit ex illo diluuiō, quare post illam inundationem Ioui Aphesio liberatori scilicet aram erexit, qui locus postea Nemea a pabulo pecudum, quæ frequētes ibi pascebantur, fuit nominatus. post illam inundationem, ut ait Thesibulus in historiis sumptis illis qui erant superstites Dodonam habitauit, quam regionem ita ab vna Oceanidam appellauit, ut scripsit in suis commentariis etiam Acestodorus. Hæc illa sunt, quæ de Deucalione memorantur ab antiquis. nunc cur ita ficta fuerint, inuestigemus. Deucalion fuit vir bonus & iustus & pius, qui ob equitatem religionemque suam, non solum Promethei siue prudentiæ filius fuit creditus, sed etiam ab aquarum impetu Deo protegente seruatus, cum nefarii omnes vno tempore perissent. est enim initium sapientiæ timor domini, quare prudentiæ filius Deucalion. cum viros bonos mergi omnino non patiatur Deus, quos fluctuare patitur, idcirco in arca seruatus Deucalion & Pyrrha eam tempestatem euaserunt. ac cum rursus rudes homines, & religionis cultusque Deorum ignari nascerentur, dicti sunt lapides, qui a Deucalione ad policiorem vitam, & a Pyrrha informati fuerunt, sunt in homines conuersi. Hæc igitur fabula ad probitatem, & ad cultum Deorum homines adhortabatur, quæ excepta est, ut mihi quidem videtur, è sacris literis. at nunc de Ione dicamus.

De Ione siue Iside,

Cap. XVIII.

Fuit Io, quæ Iunonis Zelotypia in candidam vaccā cōuersa est, ut scriptū fuit à Cecrope, Argi & Ismenes Asopi filia, ut vero ab Acestodorus Neptu

Vuu ni &